

Samengesteld door Lia Blaton & Saskia Vandeputte (2012)

Hervormingen Secundair Onderwijs

Op zoek naar een stand van zaken ...

- Verwarring alom?!
- Vandaar deze presentatie met volgende vragen:
  - Wie kwam ook alweer op het idee?
  - Wat is het plan?
  - Wat is het probleem?
  - Waar gaat de discussie eigenlijk over?

Aanleiding ...

- **2008: Commissie Monard over het secundair onderwijs**
  - Te eenzijdig cognitief gericht
  - Tegelijk krijgt het hoge internationale waardering
  - Tendens richting competentie-ontwikkeland onderwijs
  - Bewaren wat goed is
  - En tegelijk openstaan voor vernieuwing

Commissie Monard: visienota vernieuwing secundair onderwijs

- Gedeeld vertrekpunt: SO is anno 2008 niet meer afgestemd op de noden
- Werkwijze: brede consultatie van 'het veld'
  - Kerngroep
  - Reflectiegroep
- [visie-nota](#) ° 24 april 2009

Visie-nota commissie Monard

“Kinderen zijn geen vazen om te vullen, maar vuren om aan te steken” (Rabelais)

- **Algemene doelen vernieuwing**

- Brede algemene vorming
- Voorbereiding op hoger onderwijs
- Voorbereiding op beroep (beroepskwalificatie)

- **Doelen voor vernieuwing:**

- Ertoe bijdragen dat schoolteams in onze scholen beter in staat zullen zijn om alle jongeren kwaliteitsvol en kansrijk onderwijs te verstrekken.
- De sterke punten van het secundair onderwijs behouden en waar mogelijk versterken
- Toelaten verbeterpunten van ons secundair onderwijs te identificeren zodat er effectief aan gewerkt kan worden.

Meer info: zie [visie-nota](#) & [powerpointpresentatie](#)

10 uitgangspunten

1. Kwaliteit
2. Kansrijk en kwaliteitsvol onderwijs voor elke leerling
3. Brede algemene vorming
4. Activerend onderwijs – competentiegericht
5. Graden blijven, onderwijsvormen worden belangstellingsgebieden
6. Keuzebekwaamheid
7. Differentiatie/mediëring & beheersingsniveaus
8. Afstemming tussen verschillende onderwijsniveaus
9. Deskundige leraren
10. Sterke scholen en lerarenteams (in kader van innovatie)

Sterke punten van ons SO

- Hoge scalarisatiegraad
- Sterke resultaten leerlingen (internationale vgl)
  - Kennisverwerving
  - Talenonderwijs
- Zorg en begeleiding voor leerlingen met moeilijkheden
- Evenwichtige en brede vorming
- Evenwicht tussen centrale sturing en lokale autonomie
- Grote inzet van schoolteams
- Ruime personeelsomkadering

Verbeterpunten

- Kloof tussen prestaties van leerlingen (Pisa)
- Veel leerlingen zijn schoolmoe
- Schoolse vertraging! (in BaO & neemt toe in SO)
- Veel te veel studierichtingen
- Onderwijssysteem reproduceert sociale ongelijkheid
- SO bereidt ongelijkmatig voor op het hoger onderwijs & arbeidsmarkt
- Systeem= zwakker bij ontwikkelen van creativiteit, toepassing van kennis, ondernemingszin en communicatieve vaardigheden
- Beleidsvoerend vermogen moet sterker

Kern

- Leerling centraal
- Degelijke algemene vorming
- Stimulerende didactische aanpak
  - Activerend, vakdoorbrekend en competentiegericht leren
  - Samenleving in school & school in samenleving
  - Leraar = centrale figuur

Vernieuwde architectuur

- Gefaseerde structuur (3 graden) blijft
- Indeling in onderwijsvormen → indeling op basis van brede belangstellingsgebieden
  - Doorstroomkwalificatie
  - Arbeidsmarktgerichte kwalificatie
- Oriënterend karakter eerste graad
- Samenvoegen van vakken (zeker in eerste graad)
- Reductie van studierichtingen
- Tweede graad: tussenvorm (keuze)
- Keuzeactiviteiten
- Meer algemene vorming
- Differentiatie en remediëring ingebouwd in lessenrooster
- Diploma SO voor alle leerlingen die tweede jaar van derde graad doorlopen hebben (alle richtingen)

Belangstellingsgebieden

- Belangstellingsgebieden
  - Gezondheid, welzijn en samenleving
  - Administratie, handel en economie
  - Natuur, techniek en wetenschappen
  - Talen, kunsten, cultuur
- Verder ook:
  - Loopbaan van leraren
  - Begeleiding van leraren en scholen
  - Infrastructuur van gebouwen

Reactie

- Visie-nota = stap 1 in het proces
- Volgende stappen (=volgende regering)
  - Uitwerken conceptnota (door minister)
  - Overleg met onderwijsveld over conceptnota
  - Decreet & Uitvoeringsplan

(bron: <http://www.ond.vlaanderen.be/nieuws/2009/bijlagen/0424-visienota-SO-reactie-minister.pdf>)

Een nieuwe minister ...

- 13 september 2010: Oriëntatienota hervorming Secundair Onderwijs: “Mensen doen schitteren”, Pascal Smet.
  - [Oriëntatienota](#)
  - [Persbericht](#)

Inhoud Oriëntatienota

- Algemene uitgangspunten
  - Werken aan competenties als motor van innovatie
  - Vlotte overgang basis- en secundair onderwijs
  - Schoolloopbaanbegeleiding
- Nieuwe structuur
  - Eerste graad
    - Basispakket
    - Belangstellingsgebieden
    - Differentiatiepakket
    - Competentieontwikkeling
  - Schakelblok
  - Tweede graad
  - Derde graad
  - Na de derde graad

Inhoud Oriëntatienota

- Belangstellingsgebieden
  - Techniek en wetenschappen
  - Natuur en wetenschappen
  - Welzijn en sociale wetenschappen
  - Handel en economische wetenschappen
  - Creatie en kunst
  - Taal en letterkunde

Inhoud oriëntatienota

- Inhoud eerste graad
  - Basispakket (vakken die alle leerlingen moeten volgen)
    - Levensbeschouwelijke vakken
    - Wiskunde
    - Engels
    - Natuurwetenschappen
    - Economie
    - Artistieke opvoeding
    - Nederlands
    - Frans
    - Klassieke culturen
    - Aardrijkskunde
    - Techniek
    - Lichamelijke opvoeding
  - Belangstellingsgebieden
  - Differentiatiepakket

Anno 2012

In kranten: hevige discussie tussen voor- en tegenstanders van een brede algemene eerste graad ...

- Aangewakkerd door: VSKO in mei: "[toekomst SO inKLEUREN](#)"
  - Mogelijke criteria voor een toekomstig studieaanbod (gerationaliseerd)
  - Eerste graad: algemene vorming
  - Reductie studierichtingen in tweede en derde graad
- In klasse (juni 2012):
  - De minister van Onderwijs wil graag een akkoord over de hervorming tegen 2014. “Daarna zal het nog minstens 12 jaar duren om het geleidelijk en goed voorbereid in te voeren”, aldus Smet. “Alle voor- en nadelen zullen we op een rijtje zetten. Dat doen we nu al en zullen we ook blijven doen om de komende maanden tot evenwichtige en toekomstgerichte systeemaanpassingen te komen. Ik geloof écht in de kracht van verandering. Laat ons daar de komende weken en maanden samen aan werken.” <http://www.klasse.be/leraren/28164/smet-hervorming-secundair-mag-niet-leiden-tot-nivellering/>

En dan nu: politiek!

- *Open VLD/NV-A/Groen ... allen schieten in actie om commentaar te geven op hervormingsplannen*
- *Groen: e-boek: [Laat ons eens aan het woord.](#)*
- *Vlaams parlement: 27 juni 2012 – actualiteitsdebat over hervormingen SO*

Ondertussen ... ook al actie!

Er wordt geëxperimenteerd ...

- Sint-Laurens-school Zelzate
  - Een filmpje te bekijken op: Klasse
  - <http://www.klasse.be/tvklasse/20502-Hervorming-Secundair-Onderwijs>

Vragen van leerkrachten ...

- Wordt mijn vak afgeschaft? (o.a. Latijn)
- Zijn er dan geen vakleerkrachten meer, enkel nog coaches?
- Bestaan er dan nog vakgroepen of moeten we met een aantal leerkrachten samen lesgeven?
- Wanneer?

Vragen?

Bronnen

- Commissie Monard (20 april 2009). [Kwaliteit en kansen voor elke leerling. Een visie op de vernieuwing van het secundair onderwijs.](#) Voorstel Commissie Monard.
- Pascal Smet (september 2010). [Mensen doen schitteren. Eerste oriëntatienota hervorming secundair onderwijs.](#)
- VVKSO (8 mei 2012). [Toekomst SO inKLEUREN](#) (visiedag)
- Elisabeth Meuleman (red.). (2012). [Laat ons eens aan het woord. Een boek over de hervorming van het secundair onderwijs met stemmen uit het veld.](#) GROEN

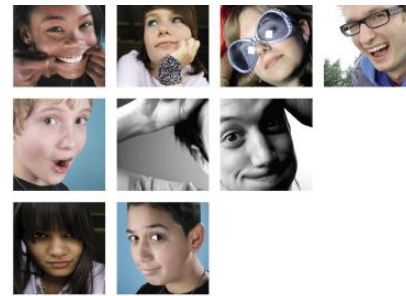
Kwaliteit en kansen voor elke leerling

Een visie op de vernieuwing van het secundair onderwijs

Voorstel van de Commissie Monard

20 april 2009

mensen doen schitteren

EERSTE ORIËNTATIENOTA HERFORMING SECUNDAIR ONDERWIJS

Pascal Smet

Vlaams Minister van Onderwijs,
Jeugd, Gelijke kansen en Brussel

September 2010

Bronnen

- Wouter Duyck & Frederik Anseel (27/8/2012). [Gelijke kansen, Gelijke kinderen, Gelijke Klassen? Early Tracking in het Onderwijs.](#) Itinera Institute - discussion paper.

Bronnen

- Illustraties

- Met dan aan het wereldwijde web

- Gezichtjes: <http://www.hartenziel.nl/deelnemers/barones/foto-en-video>
    - Foto Monard: <http://www.dewarande.be/calendar.aspx?l=NL&iSectionID=2&iSub=46&detail=1733&Code=RSV028594>
    - Foto Frank Vandenbroucke: ?
    - Foto Pascal Smet: www.pascalsmet.be
    - Schouwburg: <http://users.skynet.be/aloube/photos.htm>
    - Actiebordje film: ?
    - Vraagteken schoolbord: http://nl.123rf.com/photo_12288407_vraagteken-schoolbord-teken-vraagtekens-op-schoolbord-besluit-verwarring-faq-of-andere-concept-hand-.html